

Disseny, seguiment i avaluació de plans i programes

2012/2013

Codi: 101653

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Graduat en Educació social	827 Graduat en Educació social	OB	2	A
2500261 Graduat en Pedagogia	825 Graduat en Pedagogia	OB	2	A

Professor de contacte

Nom: José Tejada Fernández

Correu electrònic: Jose.Tejada@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura s'aconsella haver superat l'assignatura de El procés ensenyament-aprenentatge

Objectius

1. Reflexionar en torn als conceptes relacionats amb el procés d'elaboració de plans i programes de formació.
2. Analitzar models de disseny de la formació verificant els seus aspectes positius i negatius.
3. Identificar els elements o components que intervenen en el procés de planificació .
4. Analitzar necessitats educatives i formatives per tal de dissenyar plans i programes de formació.
5. Dissenyar, desenvolupar i avaluar plans, programes, projectes i activitats per a intervenir en contextos educatius i formatius
6. Analitzar models d'avaluació educativa aplicats a diferents situacions.
7. Dissenyar processos d'avaluació diferencial (des de l'avaluació diagnòstica -inicial fins l'avaluació d'impacte).

Competències

- Aplicar i coordinar programes de desenvolupament personal, social i cultural de caràcter educatiu i formatiu en modalitats presencials i virtuals.
- Avaluar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius i formatius.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Diagnosticar les necessitats i possibilitats de desenvolupament de les persones per a fonamentar el desenvolupament de les accions educatives i formatives
- Dissenyar plans de formació del professorat, de formadors i d'altres professionals, adequats a les noves situacions, necessitats i contextos.
- Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als contextos educatius i formatius, en les modalitats presencials i virtuals.
- Incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre, comunicar-se i compartir en contextos educatius
- Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes formatives i educatives
- Supervisar plans, programes, centres i professionals de l'educació i la formació

- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar)

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar l'impacte de l'avaluació verificant la satisfacció de necessitats concretant noves demandes de formació.
2. Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva de les activitats plantejades.
3. Conèixer estratègies per a l'aplicació i coordinació de programes.
4. Diagnosticar les necessitats per fonamentar els plans i programes de formació.
5. Dissenyar plans de formació de professionals de la formació segons context i situacions formatives.
6. Dissenyar plans i programes adaptats als contextos educatius i formatius en les modalitats presencials i virtuals.
7. Elaborar el pla d'avaluació de la formació especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).
8. Elaborar informes d'avaluació.
9. Elaborar informes de seguiment.
10. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
11. Organitzar el treball de manera estructurada en relació a les demandes
12. Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics
13. Utilitzar les plataformes virtuals com a eina de comunicació i de gestió de les activitats dirigides i supervisades.

Continguts

1.- Teoria i disseny curricular: aspectes teòrics i aplicats

- Conceptualització i característiques del disseny curricular
- Els components dels disseny curricular
- Models de planificació i disseny curricular

2.- Elaboració de plans i programes de formació

- Concreció i contextualització curricular
- La detecció de necessitats educatives i formatives

3.- Seguiment i avaluació de plans i programes de formació

- Dimensions de l'avaluació de plans i programes
- Models d'avaluació de programes
- Disseny d'avaluació diferencial de plans i programes (avaluació de necessitats fins avaluació d'impacte)
- Estratègies, metodologies, tècniques i instruments d'avaluació

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de centrar l'activitat del procés en l'aprenentatge de l'alumne. Per tal de permetre l'assoliment d'aquest principi, l'estudiant haurà de ser actiu i autònom en tot el procés, essent missió del docent ajudar-lo en aquesta tasca. En aquest sentit, el professorat, 1) donarà suport a l'estudiantat en tot moment aportant la informació i els recursos necessaris per a que es doni l'aprenentatge, 2) vetllarà per l'aprenentatge autònom de l'estudiantat proposant-li diferents activitats d'ensenyament aprenentatge (individuals i grupals, teòriques i pràctiques) sota el principi de multivarietat metodològica.

Activitats formatives

Tipus: Dirigides				
Presencial en gran grup	60	2,4	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	
Semiaris	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13	
Tipus: Supervisades				
Elaboració en grup i lliurament en plataforma virtual les 6 proves pràctiques	60	2,4	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13	
Tipus: Autònomes				
Lectura dels dossiers-unitats didàctiques, estudi i preparació de proves d'avaluació	126	5,04	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	

Avaluació

Considerem que hi ha tres moments clau en l'avaluació de l'assignatura: avaluació inicial, avaluació continuada i avaluació final.

- L'avaluació inicial ens ha de permetre conèixer el nivell d'entrada dels estudiants pel què fa a coneixements sobre l'assignatura i experiències que tenen en treball grupal, autònom, etc., a fi de poder adaptar el programa a les seves característiques.
- L'avaluació continuada ens ha de permetre verificar el nivell d'assoliment dels aprenentatges per tal de poder atendre la diversitat i la particularitat de l'alumnat alhora que prendre decisions sobre el ritme de desenvolupament del programa.
- L'avaluació final és la que ens ha de permetre verificar el nivell d'aprenentatge assolit, tenint en compte els objectius i competències del programa, sense desconsiderar les adaptacions que s'hagin pogut introduir.

Amb aquests principis bàsics, tenim que l'estudiant haurà de lliurar dos tipus d'evidències: 6 proves pràctiques de caràcter grupal (1 del primer bloc, 2 del segon bloc i 3 del tercer bloc) i 3 proves teòriques (1 per bloc). Les proves pràctiques tenen una finalitat formativa des del punt de vista de llur avaluació, ja que podran ésser revisades pel grup en funció de la tasca lliurada. Aquesta revisió es farà en els seminaris que es consideren presentant els resultats del treball grupal a la resta de companys i companyes.

Les proves teòriques, separades en cadascun dels blocs de continguts considerats, tenen una finalitat sumativa i han de ser una síntesi individual de la realització, discussió i reflexió del treball grupal. Pel seu caràcter, quan una prova estigui suspesa es podrà recuperar al finalitzar l'assignatura en una data concreta. La realització de totes les proves pràctiques i teòriques és indispensable per a superar l'assignatura. En cas que quedin proves teòriques o pràctiques pendents es podran realitzar i/o lliurar en la data concreta al finalitzar l'assignatura.

Cada situació individual que no s'ajusti al que està escrit haurà de comunicar-se al professor de l'assignatura per tal d'habilitar les avaluacions pertinents sense perdre de vista la filosofia d'avaluació considerada.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
3 proves teòriques-pràctiques (avaluació individual)	60%	6	0,24	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Lliurament de 6 proves pràctiques	30%	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Presentació d'assoliments grupals	10%	6	0,24	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12

Bibliografia

- ÁLVAREZ ROJO, V.. (2002) (Coord.) Diseño y evaluación de programas, Madrid: Eos Universitaria,
- ANGULO, J.F. y BLANCO, N. (1994) (Coords.) Teoría y desarrollo del curriculum, Málaga: Aljibe.
- BOLÍVAR, A. (2008): Didáctica y Currículum: de la modernidad a la postmodernidad. Málaga: Ediciones Aljibe.
- CABRERA, F. (2000) Evaluación de la formación, Madrid: Síntesis.
- FERNANDEZ-BALLESTEROS, R. (1995) Evaluación de programas. Una guía práctica en ámbitos sociales, educativos y de salud, Madrid: Síntesis,.
- GAIRÍN, J. (1997) La planificación y el desarrollo de planes, en GAIRÍN, J. y FERRÁNDEZ, A. (Coords.) Planificación y gestión de instituciones de formación, Barcelona: Praxis 151-201.
- GAIRÍN, J. (1999): La evaluación del impacto de la formación. En GAIRIN, J. y FERRÁNDEZ, A. (Coords.) Planificación y gestión de instituciones de formación, Barcelona: Praxis, 296/17-296/30.
- JIMÉNEZ JIMÉNEZ, B. (Ed.) (1999) Evaluación de programas centros y profesores, Madrid: Síntesis
- NAVARRO, R. (Coord.) (2007): Didáctica y Currículum para el desarrollo de competencias. Madrid: Dykinson.
- NAVIO, A. (2007) Análisis y detección de necesidades, en TEJADA, J. Y GIMÉNEZ, V. (Coord.) Formación de formadores. Escenario aula, Madrid:Thomson, 69-151
- NIRENBERG, O. ; BRAWERMAN, J. Y RUIZ, V. (2000) Evaluar para la transformación. Innovaciones en la evaluación de programas y proyectos sociales, Buenos Aires: Paidós
- PEREZ JUSTE, R. (2006) Evaluación de programas educativos, Madrid:La Muralla
- TEJADA, J. (2001) La planificación del proceso enseñanza-aprendizaje en SEPÚLVEDA, F. y RAJADELL, N. (Coords.) Didáctica general para psicopedagogos, Madrid: UNED, 233-279.
- TEJADA, J. (2005): Didáctica-Currículum. Diseño, desarrollo y evaluación curricular. Barcelona: Davinci.
- TEJADA, J. (2007) Evaluación de programas, en TEJADA, J. Y GIMÉNEZ, V. (Coord.) Formación de formadores. Escenario institucional, Madrid:Thomson, pp. 391-465
- TEJADA, J. Y NAVIO, A. (2007) Elaboración de planes, programas y cursos de formación, en TEJADA, J. Y GIMÉNEZ, V. (Coord.) Formación de formadores. Escenario aula, Madrid:Thomson, 153-206
- TEJADA, J. Y FERRÁNDEZ, E. (2007) La evaluación de impacto de la formación como estrategia de mejora en las organizaciones, Revista electrónica de Investigación Educativa, 9,(2)